

Partiprogram Miljøpartiet De Grønne Andøy.

2015 - 2019

Miljøpartiet De Grønnes mål er et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse. Økonomien skal underordnes sunne økologiske prinsipper og fremme fred og rettferdighet både lokalt og globalt. Livskraftige lokalsamfunn, i hovedsak basert på lokale ressurser, er en forutsetning for å nå målet.

Våre verdier

Grønn politikk er basert på solidaritet med alle som lever i dag, med natur, dyr og framtidige generasjoner. Dagens politikk fører til økende global ulikhet, noe som igjen fører til økt ustabilitet, ufred og nød. Samtidig baserer dagens velstand seg på utarming av naturressurser, forurensing, utrydding av dyrearter og annet biologisk mangfold. Framtidige generasjoner må bære omkostningen. De Grønne legger vekt på enkeltmenneskets frihet og likestilling mellom kjønn, religion og etnisitet, og vi er opptatt av at vår frihet ikke skal krenke andres rett til frihet og verdighet. Miljøpartiet De Grønne bygger politikken på at vi som lever i dag, på en god måte skal forvalte livsgrunlaget for de som kommer etter oss.

Vi erkjenner at klodens ressurser og økosystem er begrenset, og at vårt samfunn ikke har rett til å ta for seg uforholdsmessig av disse. Vår tids store utfordring er klimaendringene. Bruk av fossil energi har endret atmosfærens balanse, og det haster med å utvikle alternativer.

Miljøpartiet De Grønne ønsker at det skal være balanse mellom det private og det offentlig, mellom by og bygd, mellom rik og fattig. Vi har tillit til den særnorske økonomien, som fordeler goder og samtidig belønner nyskapning og det private initiativ. Vi ser mange fordeler med private løsninger, men er skeptiske til full kommersialisering av offentlige tjenester. De Grønne vil bruke markedet der det fungerer best, og offentlige løsninger der det fungerer best. Vi kan i partipolitikken samarbeide både til høyre og venstre, men vil forsvare velferdsstaten.

Det grønne skiftet er i gang og De Grønne opplever økt interesse og oppslutning. Vi ser fram til at det norske folk får så sterk fokus på grønn politikk at vi også på dette området kan regne oss som noen av de beste bidragsyterne til det globale grønne skiftet.

Innledning.

Miljøpartiet De Grønne i Andøy er et friskt pust i den Andøypolitiske hverdagen. Vi ønsker mer synlig politisk debatt i Andøy og mer åpenhet om hva som skjer i kommunal sammenheng. Miljøpartiet De Grønne har etter stortingsvalget hatt en flott vekst. Vår stortingsrepresentant Rasmus Hansson er alene - men har satt standarden i mange politiske debatter de to årene han har vært på Stortinget. Vi ønsker også lokalt å sette standarden for fremtidens politiske debatter. Vårt hovedmål er et samfunn for mennesker av mennesker i pakt med natur og de omgivelser vi kan høste overskuddet av. Et bærekraftig samfunn i økologisk balanse. Et samfunn med mer helse, mer glede, mindre jag og mer medmenneskelighet. Et liv med større fokus på selve livet og mindre fokus på arbeid og forbruk.

Miljøpartiet De Grønne er til medias frustrasjon blokkavhengige. Det betyr at det eneste som er sikkert når du stemmer på Miljøpartiet er at du får grønn og fremtidsrettet politikk. Vi heller hverken til høyre eller venstre i politikken. Vi sikter fremover. Fremover med en politikk basert på kunnskap fremfor taktikk og retorikk.

Andøysamfunnet fremover -hvor skal vi?

Et sterkt Andenes -navet i Andøysamfunnet

Det er mye kjiving og konkurranse mellom bygdene i Andøy. På godt og vondt. Miljøpartiet De Grønne mener at Andøy kommune står sterkest i fremtidens utfordringer med Andenes som et sterkt kommunesenter med gode tilbud innen handel, utdanning, kultur og livskvalitet. MDG Andøy tror det er nødvendig å satse på Andenes dersom Andøy fremdeles skal bestå som egen kommune.

Det betyr ikke at bygdene og tettstedene i Andøy skal gå for lut og kaldt vann. MEN det betyr at kommunens hovedfokus de neste fire årene bør ligge på Andenes og utviklingen som skjer der blant annet med ny havn. Noen ganger er vi nødt til å prioritere. Det er viktig for hele kommunen at denne havna blir en suksess og skaper nye inntekter og verdier som igjen kan fordeles på hele Andøysamfunnet.

Risøyhamn -ny skole og nye boligtomter

Risøyhamn har en strategisk plassering i kommunen. Stedet er livskraftig med handel, kultur og ikke minst Hurtigruteanløp. Bygda huser en av Andøy kommunes viktigste og mest fremtidsrettede bedrifter i Leonard Nilsen og Sønner. Sammen med flere hjørnesteinsbedrifter i Risøyhamn viser LNS et stort engasjement for bygda. MDG Andøy vil utvikle et enda tettere samarbeid mellom kommune og næringsliv i Risøyhamn for sammen å drive en god samfunnsutvikling av bygda. Andøy kommune må selvsagt ta ansvaret for å bygge en ny og fremtidsrettet skole i Risøyhamn.

Bleik -rassikring, boligtomter og livskvalitet

Bleik er noe for seg selv. Bygda som får til alt når de har bestemt seg for det. Unik i Norge med sin livskraft og sitt engasjement. Bleik er Andøys mest populære bosted -det reflekteres i boligprisene og interessen for de boligene som blir lagt ut til salg. Miljøpartiet ønsker at Bleik skal vokse og videreutvikle seg som en bygd med høy livskvalitet. Gjennomføring av reguleringsplanen på Lyngmoa med oppføring og salg av nye boliger er viktig for Bleik. Samtidig må det komme en permanent løsning for den rasutsatte strekningen mellom Andenes og Bleik. Eksisterende reguleringsplan for Bleik bør også vurderes rullert dersom den hindrer en normalutvikling av landsbyen.

Dverberg -kultur og skaperglede

Dverberg er pr. i dag Andøy kommunes mest kreative sted. Kreativitet skaper grunnlag for kultur, og i dag er Dverberg Andøykulturens vugge. Barn og unge fra hele øya får utløp for spilleglede og utfoldelse i det som skjer rundt teaterklubben, TK81. Denne "galskapen" smitter i hele Andøy og er med på å gi gode liv for mange. Miljøpartiet ønsker at Dverberg skal fortsette å være den skaperglade bygda den er, gjennom fortsatt satsing og samarbeid mellom kommune og skapergleden på Dverberg.

0-toleranse for mobbing.

Mobbing skjer ikke bare i skolen. De voksne mobber også –og barn lærer. Forebyggende psykisk helse begynner med fravær av mobbing. MDG Andøy vil ha en 0-toleranse for mobbing i Andøy.

Mer demokrati

Miljøpartiet De Grønne i Andøy ønsker mer debatt og mer diskusjon om Andøys fremtid. Vi vil blant annet åpne opp den politiske debatten med å legge lyd og bilder fra alle kommunestyremøter på nett og gjøre dem søkbare på sak. Slik kan innbyggerne i Andøy følge med i den politiske debatten og danne seg egne inntrykk av den politikken de ulike partiene og representantene fører.

Andøy kommune i dag -muligheter og utfordringer.

Kommunal drift og økonomiske utfordringer

Kommunens økonomi er svak -pengene som sto i fond er brukt opp og nivået på eiendomsskatten er på det maksimale. Andøy kommune vil mest sannsynlig igjen vil måtte stifte bekjentskap med denne slitsomme "ROBEK-lista". Det er også utfordringer med tjenestenivået, og gjennomføring av lovpålaget oppgaver, som vann, avløp, skolebygg, planlegging, med mer.

Innsatsen for å omstille Andøy må mangedobles -og da må innbyggere, kommuneansatte, pårørende, elever og foreldre, næringsliv, ungdomsråd, eldreråd, lag, foreninger og fagforeninger stå sammen om å gjennomføre det som må til.

Eiendomsskatten

Sittende politiske posisjon har dessverre ikke hatt sterkt nok fokus på kommunens økonomi til å kunne si at vi kan kutte i eiendomsskatten i Andøy. Andøy kan dessverre rett og slett ikke klare seg uten slik det er i dag. Det er ikke et mål for Miljøpartiet i Andøy å skattlegge eiendom. Vi vil heller sikre kommunene de rammebetingelsene de skal ha over statsbudsjettet og bruke en større andel av grønne skatter for å sikre inntekter til fellesskapet. For Andøy ønsker vi å gjeninnføre bunnfradraget i eiendomsskatten for å få en bedre sosial profil.

Kommunesammenslåing

Den såkalte BDO-rapporten, eller utredningen om sammenslåing av kommuner i Vesterålen har en knusende dom. Sittende politikere synes ikke rapporten er noe hyggelig lesning. Ikke så rart -det er resultatet av 10-15 års kommunepolitikk som har blitt vurdert til "lite godt".

Miljøpartiet de Grønne ønsker at små kommuner også skal ha livets rett. MEN det forutsettes at de må drives godt -bedre enn de store. Tjenestenivået må være godt nok - og tilfredstille lovens krav. Samtidig må den lille kommunen ta enda større ansvar for samfunnsutviklingen enn den gjør i dag. Miljøpartiet De Grønne ønsker frivillig sammenslåing. Vi mener at de som sitter nærmest utfordringen er de som har mulighet til å fatte de beste beslutningene.

Miljøpartiet De Grønne vil jobbe for følgende:

- Opprettholde inntektsgrunnlaget gjennom fortsatt eiendomsskatt de fire neste årene.
- Gjeninnføre bunnfradraget i eiendomsskatten.
- Omstillingsprosessen i Andøy kommune må ferdigstilles. Få riktig antall ansatte med rett kompetanse i Andøy kommune.
- Kommunale funksjoner og bygg må samles i større grad enn i dag. Overflødig bygningsmasse selges til markedspris.
- Fagmiljøer må styrkes med krav om etter- og videreutdanning.
- Fleksibiliteten i arbeidsstokken må økes.
- En sterk satsing på hjemmebaserte helsetjenester.
- Øke kvaliteten på tjenestene, slik at volumet kan gå ned.
- Senke forventningene til de kommunale tjenestene gjennom god og riktig kommunikasjon.
- Gjennomføre systematiske innbyggerundersøkelser for å se om kommunen når sine målsetninger.

Miljøpartiet De Grønne er villig til å være med å ta ansvar for denne hestekuren og den påfølgende dugnaden. Vi mener små kommuner som Andøy har livets rett! Men vi må drifte bedre og være smartere enn de store kommunene. Det må tas upopulære valg og ting må gjøres på helt nye måter -dersom Andøy skal bestå som egen kommune. Er det noe folk i Andøy kan, så er det jo dugnad.

Planlegging som verktøy for folkeengasjement

Andøy kommune må planlegge bedre. Kommunen må være i forkant av utviklingen for å kunne være med å styre den. Slikt arbeid gjøres i dag gjennom planer. Kommuneplanen

med arealdel og samfunnsdel er "kontrakten" mellom politikere og innbyggere. Her står rammene for hvor Andøysamfunnes skal de neste 10 åra. Andøy kommune har ennå ikke samfunnsdelen på plass, og arealdelen er vedtatt, men mangelfull.

Det å drive en kommune uten gode planer er som å bygge et hus uten tegninger. Det går stort sett bra, men ting blir ikke helt som en hadde tenkt og en mister oversikten. En henger seg opp i detaljene og det blir ofte dyrere enn en så for seg. Miljøpartiet De Grønne ønsker at Andøy kommune skal planlegge driften og samfunnsutviklingen bedre enn i dag. Vi vil ha mer styring på overordnet nivå og tydelige politiske rammer gjennom gode og fremtidsrettede planer. Vi ønsker å gi Rådmannen større ansvar til å løse oppgavene innenfor rammen av lovverket og de politiske føringer som er vedtatt gjennom gode planer og planprosesser.

Miljøpartiet De Grønne vil jobbe for følgende:

- Gjennomføre kommunens energi og klimaplan.
- Bedre planprosesser, planarbeid og gjennomføring av planer.
- Starte opp kommunedelplan for Andenes.
- Starte opp reguleringsplan for boligtomter i Risøyhamn.
- Ferdigstille hovedplan for vann og avløp
- Ferdigstille tomter på Lyngmoa, Bleik.
- Rullere reguleringsplanen på Bleik.
- Ferdigstille kommuneplanens samfunnsdel i Andøy.
- Sikre Bleiksveien ved Kleiva med permanent rassikring ved å iverksette planarbeid for regulering av rasutsatt område og tvinger på den måten Statens vegvesen og Nordland fylkeskommune inn på banen for å fatte beslutninger om løsninger og økonomi. Andøy kommune jobber aktivt mot fylket og departement for å finansiere og gjennomføre tiltaket.
- Sørge for at planer og økonomi henger på greip.

Utvikling av Andenes som kommunesenter i Andøy

Styrking av Andenes -by og tettstedutvikling med utgangspunkt i ny havn, styrking av eksisterende næringsliv, gjennom satsing på Andenes som kommunens handels og administrasjonssenter.

- Igangsette arbeid med kommunedelplan for Andenes med mål om en bærekraftig tettstedsutvikling med en helhetlig plan for næringsutvikling, trafikk, havn, bolig og institusjonsutvikling.
- Rydde opp i forurensning knyttet til avløp
- Styrking av kulturlivet med scene, kino og bibliotek i sentrum av Andenes

Ung i Andøy

Å vokse opp i Andøy skal være en glede for våre barn. Da ønsker de å kommet tilbake og leve sine liv her. Miljøpartiet vil satse på følgende for å øke de unges trivsel i Andøy:

- Fortsatt sating på utvikling av idrett og aktiviteter knyttet til alle de flotte anleggene som finnes i Andøy kommune.
- Tilrettelegge for mer ikke idrettslige tiltak for barn og unge gjennom styrking av kulturskolen, scene/kino og bibliotek.
- Fortsatt ivareta det flotte arbeidet som gjøres med RMR og ungdomskubbene i Andøy.

Folks helse og helsetjenester

Andøy kommune skal sikre alle innbyggere den helsetjenesten de har krav på og behov for. Enten ved selv å kunne tilby tjenesten eller tilby tjenesten gjennom regionalt samarbeid. Det forebyggende helsearbeidet blir viktigere og viktigere.

Små kommuner har ekstra store utfordringer knyttet til å gi gode helsetjenester. Både når det gjelder økonomi og spesialkompetanse hos de som yter tjenester. Ikke minst med tanke på samhandlingsreformen, der kommunene har fått enda større ansvar for å ha spesialkompetanse selv, for å kunne ta imot pasienter som ikke er ferdigbehandlet på sykehus.

Miljøpartiet De Grønne vil bruke mer ressurser på kompetanseheving hos helsepersonell som allerede er ansatt i helsetjeneste, framfor å å rekruttere folk utenfra med nødvendig kompetanse.

MDG vil at faglært helsepersonell som selv ønsker det, skal få stillingsstørrelser med ei lønn det går an å leve av. Spesielt gjelder dette stillinger med krav om treårig videregående utdanning. For å få dette til, skal helsepersonell få den utdanning/kompetanseheving som er nødvendig for at de skal kunne eventuelt å arbeide på flere enn et tjenestested.

MDG vil også rette fokus på yngre mennesker med utviklingsforstyrrelser, psykiske lidelser og elever som står i fare for å droppe ut av skolen. Dette gjennom styrking av helsesøstertjenesten og et enda bedre samarbeid mellom NAV, kommunale tjenester og fylkeskommunale tjenester.

For å få dette til, vil MDG samle tjenester i enda større grad i fremtiden. Det betyr å etablere nye tjenester/flytte tjenester til større enheter enn i dag. For at kvaliteten på disse tjenestene skal være gode, og at innbyggerne skal oppleve det som trygt og godt å bo i Andøy.

Miljøpartiet De Grønne vil:

- Gi eldre en verdig alderdom med å støtte dem for å kunne bo lengst mulig i sitt eget hjem ved å styrke kommunens hjemmetjeneste.

- Ha et godt nok tilbud for de eldre som trenger døgnkontinuerlige tjenester og tilsyn gjennom omsorgsboliger og sykehjem.
- Styrke samarbeidet mellom frivillige organisasjoner som fremmer folks helse og Andøy kommune.
- Bygge nytt sykehjem i Andøy. Valg av lokalisering av nytt skykehejm i Andøy skjer etter utredning av ulike alternativer hvor fordeler og ulemper ved ulike steder for lokalisering kommer fram.
- Øke satsingen på forebyggende helse for folk i alle aldre gjennom tiltak i barnehager, skoler og institusjoner.
- Styrke og utvikle helsesøstertjenesten for forebyggende arbeid ved tidlig å kunne fange opp barn og unges helseutfordringer.
- Styrke samarbeidet mellom NAV, kommune og fylkeskommune for å fange opp unge menneskers helseutfordringer og gi tidlig hjelp.
- Styrke de ansattes kompetanse
- Fjerne ufrivillig deltid i helsesektoren
- Der det er fornuftig inngå forpliktene regionale samarbeid for å løse oppgavene til det beste for innbyggerne.

Barns oppvekst med barnehage og skole.

Det skal satses på barns oppvekst. Glade barn vil ønske å bli i Andøy eller komme tilbake.

Vi må gi dem grunnen til å ville oppdra sine egne barn i Andøy.

Barnehagen og skolen skal være en plass for nysgjerrighet og kunnskap der barn kan vokse opp til samfunnsansvarlige medmennesker. De Grønne legger stor vekt på å gi barn og unge en forståelse av sin rolle som verdensborger, og å utvikle empati og medfølelse for andre mennesker og kulturer, natur og dyr. Vi vil legge til rette for undring og læring om sammenhenger i natur og samfunn.

Gode tilbud når det gjelder barnehage, skole, helse og eldreomsorg er et offentlig ansvar. Likevel kan de offentlige institusjonene på disse områdene suppleres med private, ikke-kommersielle tilbud. De Grønne mener det er viktig å støtte ikke-kommersielle skoler som fremmer alternativ pedagogikk eller som er forankret i livssyn. All opplæring må imidlertid skje etter offentlig godkjenning. Forming av opplæringsløpet for et ungt menneske kan ikke overlates til den enkelte foresatte, lærer eller skole alene.

Miljøpartiet de Grønne vil.

- Opprettholde dagens skole og barnehagestruktur med de ulike pedagogiske tilbudene som eksisterer.
- Bygge ny Risøyhamn skole og opparbeide oppholdsareal ved Andenes skole.
- Skape gode bo og oppvekstområder i Andøy ved å tilrettelegge utearealer og nærlekeplasser.
- I samarbeid med private aktører kunne tilby fotballfritidsordning for alle 1 til 10 trinn i Andøy.
- Styrke og utvikle helsesøstertjenesten for forebyggende arbeid ved tidlig å kunne fange opp barn og unges helseutfordringer.
- Full barnehagedekning for de som ønsker det. Kontantstøtteordning mellom 1 til 3 år, men med samme fordelingsnøkkel mellom kjønn som foreldre premisjonen.

- Andøy kommune skal bli med i satsingen på realfag i skolen gjennom å bli en Real FAGskommune.
- Tilby skolemat, frukt og grønt til alle barn i Andøyskolen.
- Innføre 1 times fysisk aktivitet daglig for alle i grunnskolen.
- Praktiske emner og oppøving av motoriske ferdigheter skal få en større plass i grunnskolen og elevene får større adgang til å lære praktiske fag.
- Redusere krav til rapportering som ikke er med på å fremme læring.
- Alle elever skal få tilbud om å delta i Elevbedrift i løpet av ungdomsskolen.
- Ta i bruk "dropoutprogrammer" for ungdommer som avbryter skolegangen.
- Der det er fornuftig inngå forpliktene regionale samarbeid for å løse oppgavene til det beste for innbyggerne.

Infrastruktur og tekniske tjenester

Andøy kommune må styrke de tekniske tjenestene til innbyggerne. Behandlingstiden på en del tjenester er langt over det som det bør være for å sikre blant annet næringsutvikling og boligbygging i kommunen.

Miljøpartiet De Grønne vil jobbe for følgende.

- Sørge for å vedta hovedplan for vann og avløp i Andøy kommune.
- Oppheve dispensasjonen Andøy kommune har innvilget seg selv fra å IKKE rense avløpsvann fra Andenes.
- Sørge for at alle innbyggere tilgang på rent drikkevann.
- Fortsatt satsing på vedlikehold av kommuneale veier og sykkelveier.
- Planlegge sykkelvei på strekningen Andenes - Bleik, på Åse og Dverberg
- Oppstart av planarbeid for rassikring av fylkesveien mellom Bleik og Andenes.
- Få ned saksbehandlingstiden på kart- og oppmålingssaker.
- Der det er fornuftig inngå forpliktene regionale samarbeid for å løse oppgavene til det beste for innbyggerne.

Energi, klima og miljø

Miljøpartiet De Grønne setter miljø og bærekraft først. Alltid. Forutsetningen for å kunne leve gode liv i fremtiden avhenger av at vi forvalter fornybare ressurser på en bærekraftig måte.

Framtida er fornybar. Så enkelt og allikevel så vanskelig når vi som nasjon er så avhengig av fossile energikilder som olje og gass. Vi i Norge er heldige og har vært dyktige. Det aller meste av vår elektrisitet kommer fra fornybare kilder. Og vi skal fram mot 2022 bygge ut mer fornybar energi i Norge. Vi skal også spare mer elektrisitet enn vi gjør i dag. Samtidig skal komforten til den enkelte øke. Hus og boliger med bedre isolering og bedre vindspærre gir høyere komfort og mindre energibruk - det er godt for den som bor i huset og gir trivsel. Med tilgang på ny fornybar kraft og redusert forbruk skal vi utvikle nytt og mer bærekraftig næringsliv og vi skal erstatte fossil energibruk i transport og til oppvarming. Fordi det rett og slett er smartere, billigere og mer effektivt.

Miljøpartiet de Grønne vil

- Bygge alle nye kommunale bygg med passivstandard eller bedre
- Ved rehabilitering av kommunale bygg. Rehabiliterer til lavenergibygg eller bedre.
- Fase ut alle kommunale oljekjeler til hovedoppvarming innen 2018 og bli fossilfri innen 2022
- Starte arbeidet med å miljøsertifisere kommunenes virksomheter og stimulere næringslivet til å gjøre det samme.
- Etablere en innkjøpspolitikk i kommunen med klare mål på miljø, rettferdig handel og klima.
- Bruke eierskapet i Andøy Energi til å etablere hurtiglader for ladbare biler på Risøyhamn, i tråd med regional ladestrategi.
- Bruke eierskapet i Andøy energi til å sikre alle kunder opprinnelsesgaranti for fornybar elektrisitet.
- Utvikle trafikksikre byger hvor det er lett og trygt å sykle eller gå til ulike gjøremål.

Våre ressurser og næringsutvikling

Små og mellomstore bedrifter er en viktig del av Andøy sin fremtidige økonomiske utvikling. Det må legges til rette for en økonomisk utvikling som innbefatter allsidighet. MDG ønsker å styrke samarbeidet med de regionale næringshagene som kan tilby nettverk, opplæring, rådgivning og støtte til lokale gründere og bedrifter under etablering.

MDG vil støtte forskning og utvikling, og arbeide for økte investeringer i den kunnskapsbaserte industrien. På denne måten vil vi fremme utvikling av miljøvennlig teknologi og bygge opp lokale kunnskapsmiljøer som kan bidra til å utvikle arbeidsplasser for fremtiden.

I det moderne Andøy er det behov for folk som tør å starte og drive bedrifter. Den positive viljen til forandring som finnes i bedriftene skal oppmuntres til å gå hånd i hånd med langsiktig og bærekraftig utvikling. For å møte utfordringene som Andøy og verden står overfor må Andøy legge til rette for innovasjon og skape best mulige forutsetninger for en grønn omstilling – flere arbeidsplasser, bedre velferd og satsing på miljøteknologi. Behovet for ideer, mot og initiativ er stort.

Andøys nye motor for etableringer er nye Andøy havn. Vi ønsker etablering av en klimatilpasset nasjonal fiskerihavn velkommen. Vi ønsker fagfolk til å utvikle havna i en forretningsmessig, miljøvennlig retning slik at nye og gamle bedrifter kan blomstre i dette miljøet.

Miljøpartiet de Grønne vil.

- Stimulere til nye maritime næringer i sammenheng med utvikling av Andøy havn.
- Fortsatt fordeling av fiskeressursene til mange enn eierskap og fiskekvoter på få hender.
- Større fokus på kvalitet og bærekraftig beskatning av felles fiskeressurser.

- Opprettholde og utvikle stønadslånordningen med fokus på unge fiskere.
- Utvikle en miljøvennlig havn som håndterer avfall og muligheter for lading av fremtidens fiskefartøy.
- Aktiv motstand mot seismikk og oljeboring i Vesterålen, Lofoten og Senja.
- Etablere oppdrett og havbruk i lukkede anlegg som ikke truer lokale laksebestander eller forurenses fjorder.
- Fremme en bærekraftig landbrukspolitikk med fokus på mer økologisk landbruk med tilpassede husdyr-raser for klima og geografi.
- Sikre bøndene mer inntekter på salg av produkter ved å skille på høykvalitetsprodukter fra Andøy.
- Stimulere til større omsetning av landbrukseiendommer som i dag ligger brakk eller ikke bebos. Fortsatt bo og driveplikt i Andøy.
- Økt satsing på DEBIO godkjernning i landbruk og fiske for å skille våre høykvalitetsprodukter fra Andøy fra volumprodukter fra andre steder i verden og Norge.
- Jobbe for å bevare forsvarrets funksjoner på Andøya flystasjon. Sammen med flystasjonen ønsker vi også å jobbe ut fremtidsscenarier for forsvarsrelaterte jobber i Andøy.
- Gjennom styrking av sentrum på Andenes vil MDG i Andøy jobbe for å redusere handelslekkasje fra Andøy. Styrking av sentrum og vil gjøre butikk og varehandel til en bedre opplevelse for kundene og redusere unødvendig transport ut av kommunen for å handle.
- Fortsette og utvikle turisme og reiseliv i Andøy som en av hovedsatsingsområdene for næringsutvikling i Andøy. Fortsatt satsing på Andøy Reiseliv gjennom mer tilrettelegging, mer informasjon, økt kvalitet på tilbudet og mer fokus på bærekraftige løsninger og tilbud som etterspørres av utenlandske tilreisende.
- Styrke stønadslånordning for ny-etableringer i Andøy. Kommunisere ut mulighetene om etablererordninger.
- Styrke det regionale samarbeidet med Fabrikken Næringshage. Utvikle Veksthuset i Andøy til å bli en kreativ møteplass for folk som vil etablere seg i Andøy.
- Støtte utviklingen av Andmyran vindpark.
- Stimulere til utvikling næringsklynger innen bærekraftig havbruk, mineralforedling, reiseliv, romteknologi og fiskeforedling.
- Der det er fornuftig inngå forpliktene regionale samarbeid for å løse oppgavene til det beste for innbyggerne.

Natur og kultur

Kultur er viktig for Miljøpartiet De Grønne i Andøy.

Andøy har et enormt tilbud av kulturelle og idrettslige aktiviteter. Hver helg og flere ganger i uka kan du oppleve noe spennende, lærerikt, helsefremmende eller morsomt sammen med andre. Vi er heldige som har denne kulturfloraen i vår kommune -og den skal vi ta vare på og gi næring.

Miljøpartiet De Grønne ønsker å skape bærekraftige tettsteder hvor folk skal trives. Ungdomsrådet har gått i bresjen for etablering av kino i Andøy. Vi mener kino er en viktig institusjon for unge, tross et stort tilbud over nett. Kino er en sosial møteplass uten

prestasjonskrav. Miljøpartiet vil jobbe for å etablere et fast kinotilbud på Andenes. For å utløse driftsfordeler ved en slik etablering vil vi også utrede muligheten til å knytte kulturskoleaktiviteter, bibliotek og øvingslokaler til samme sted. Samle flere funksjoner under samme tak.

Miljøpartiet ønsker at et slikt tilbud skal etableres sentralt på Andenes - i sentrumsstrukturen. Dette vil være med å styrke handel, reiseliv og opplevelsen av Andenes som et attraktivt bo, besøks og etableringssted. Sammen med gode krefter i næringslivet og i frivilligheten er vi trygge på at et slikt tilbud kan etableres og fungere over tid

- Videre stimulere til dugnadsarbeid i regi av foreninger og ved enkeltpersoner.
- Etablere Kino, bibliotek og scene sentralt på Andenes.
- Øke vern og ha bærekraftig bruk av felles naturressurser.
- Inngå og utvikle mer forpliktende samarbeid med lokale lag og foreninger for å opprettholde høy aktivitet og for fremme av psykisk og fysisk helse.

Nye innbyggere og rekruttering

Miljøpartiet de Grønne i Andøy ønsker arbeidsøkere, tilflyttere og flyktninger velkommen til Andøy. Norge og Andøy må ta sitt ansvar for å hjelpe den store flyktningstrømmen som kommer inn til Europa gjennom Nord-Afrika. Uavhengig av nasjonalitet, etnisitet og religion. Den humanitære katastrofen i Syria krever større innsats i nærrområder og åpenhet for å ta i mot mennesker som er på flukt og akutt nød.

De pengene som følger med fra staten for å integrere flyktninger må brukes til dette.

Miljøpartiet de Grønne vil.

- Gjennomføre jevnlig "jobb for 2" kurs i Andøy kommune
- Styrke introduksjonsprogrammet for flyktninger. Øke intensiteten i integrerings og språkarbeidet.
- Sikre at bosatte flyktninger kan gå inn i et utdannelsesløp som gir grunnleggende kvalifikasjoner for videre utdanning eller jobb.
- Tilrettelegge mer for praksisplasser og arbeidstrening
- Sikre sosiale møteplasser og aktiviteter hvor fremmedkulturelle lett kan inkluderes og møte norsk etniske nordmenn.
- Starte opp prøveordning med lokalt vikarbyrå hvor barrierene mellom arbeid, kompetansebygging og stønad reduseres til et minimum.

Arbeid

Miljøpartiet De Grønne vil prioritere kortere arbeidstid framfor økt materielt forbruk. At vi i dag produserer langt mer per arbeidstime enn våre forgjengere, har gjort livet lettere. Vi har fått kortere arbeidsdager og lengre ferier, men mesteparten av produktivitetsøkningen er tatt ut i form av økt kjøpekraft og forbruk. Dette vet vi at ikke er bærekraftig. Redusert arbeidstid vil gjøre at det blir mere tid til frivillig arbeid, omsorg for nær familie, politisk virksomhet, nabolagsdugnader og annet ulønnet arbeid og deltagelse.

MDG vil jobbe for å begrense bruken av ufrivillige deltidskontrakter. Samtidig vil vi ha redusert arbeidstid framfor økt kjøpekraft.

Private foretak, særlig ideelle organisasjoner og andre ikke-kommersielle foretak, kan utgjøre et godt supplement til det offentlige og bidra til større mangfold.

De Grønne ønsker å gjøre arbeidslivet tilgjengelig for flest mulig av landets innbyggere, uavhengig av kjønn, alder, arbeidskapasitet, etnisitet eller grad av funksjonshemming. Vi mener det er en menneskerett å kunne bidra til den felles verdiskapingen og i det sosiale livet som arbeidslivet er.

Arbeidsplassene må tilrettelegges slik at funksjonshemmede og folk med nedsatt arbeidsevne i større grad kan delta på lik linje med andre.

Miljøpartiet de Grønne vil.

- Skaffe lærlingplasser til alle som trenger det.
- Skape flere jobber for mennesker med nedsatt funksjonsevne i offentlig sektor og tilrettelegge for at private bedrifter ansetter folk med funksjonshemninger.
- Arbeide for at offentlige og private bedrifter samarbeider med fagbevegelsen om forsøk med tariffavtaler der redusert arbeidstid erstatter reallønnsøkning. Støtte forsøk med 6-timersdagen i kommunen og i næringslivet.
- At kommunene reduserer bruken av ufrivillig deltidskontrakter.
- At det skal være lettere å jobbe deltid for de som ønsker det, særlig slik at foreldre kan tilbys kortere arbeidstid og få større muligheter til å være hjemme med små barn.
- Ha en utvidet norsk arbeidsmiljølov med solidaritetsansvar som hovedprinsipp; øke fagorganisertes innsynsrett i arbeidsforholdene, likestille turnus- og skiftarbeid, reell likelønn, ingen aksept for sosial dumping.

Tenk Nytt!
Stem Grønt!

Miljøpartiet De Grønne Andøy.